

Budapest

VIII., József-körut 29.

KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel12 korona.

Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314/900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* máv. titkár és ügyész.

Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *szigeti Barthos Andor* m. k. kereskedelmi titkár, *Fábián Lajos* mérnök, *Horváth István* mozdony-főszerező, *Vécsey Frigyes* máv. altiszt, *Sándor Márkus* máv. főkalauz.

Az egyesület tagjait megillető kedvezmények kivonata.

Az alapszabályokban meghatározott feltételek mellett az egyesületi tagok a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Minden tag 60 éves koráig 4000 korona erejéig van baleset ellen biztosítva, még pedig:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona erejéig,

b) baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeg erejéig.

2. A második évtől kezdve a tag nevének vagy kedvezményezettjének fokozatosan 2000 koronáig emelkedő halálzási segély fizetetik ki. Maga a tag, nevének elhalálása esetén, fokozatosan 500 koronáig emelkedő segélyben részesül.

3. 15 évi tagság után a tag 1000 koronáig terjedhető előleget kap még életében, mely a halálzási segélybe annak idején betudatik.

4. Minden tag a belépéstől kezdve úgy peres, mint perenkívüli ügyekben az egyesület ügyészége által díjtalanul képviseltetik.

5. Az egyesület »Kitartás« című hetilapja minden tagnak már a belépéstől kezdve díjtalanul megküldetik.

Mindeme kedvezmények fejében az ezentúl belépő új tagok, ha belépésük alkalmával 30-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 3 koronát, ha belépésük alkalmával 38-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 3 korona 40 fillért, és ha 44-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 4 koronát fizetnek tagsági díj czimén.

Beiratási díj egyszer s mindenkorra 2 korona.

Aki 44 éves elmúlt, az tagnak többé fel nem vétetik.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Sajtóhiba-helyesbítés. Lapunk legutóbbi — 15-ik — számába egy sajtóhiba került, melyet sietünk a valósághoz képest kiigazítani. »A régi tagok és az új alapszabályok« című cikk 4. §-a alatt a 2. pontban ugyanis az van mondva, hogy *az A) csoportba tartozó régi tagok 1902. évi május 1-től kezdve: ha 30-ik életévüket ekkor még meg nem haladták, havonként 2 korona tagsági díjat fizetnek stb.*

Ez hibásan lett kinyomatva; mert az új alapszabályok — miként ezt tagtársaink a korábbi közlésekből bizonyára már kivették — akként rendelkeznek, hogy az ilyen tagok *havonként 3 korona tagsági díjat fizetnek.*

Hivatalvizsgálat. Egyesületünk igazgatósága, valamennyi igazgatósági tag részvétele mellett, e hónap 15-én délután ülést tartott, melyen a folyó ügyek elintézésén kívül az egyesület ügykezelését is beható vizsgálat alá vette. Megállapította az igazgatóság ez alkalommal, hogy a befizetések kezelése, szintugy a segélyek folyósítása szabályszerűen tör-

ténik és hogy az egész ügymenet teljes megelégedésére bonyolítottatik le.

Választmányi ülés. Egyesületünk választmánya vasárnap, folyó évi április hó 27-én, reggel 8 órakor, az egyesület helyiségeiben ülést tart.

A választmány elnöksége felkéri a választmányi tagokat, hogy ezen az ülésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek; mert a tárgy, amely megvitatás alá kerül, felette fontos és nagy horderejű — ugy lehet, mindnyájunkra nézve: a tagok között létesítendő *nyugdíj-alap* ügye.

Külön meghívókat a vál. tagok erre az ülésre nem kapnak s ez az értesítés szolgáljon nekik egyuttal meghívó gyanánt.

A Budapest nyugati pályaudvaron beosztott tagtársainkat értesítjük, hogy havi tagsági díjainkat *Sándor* Márkus igazgatósági tagnál ezentul minden hónap 22-ikétől a következő hónap 6-ikáig fizethetik be.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 15. számában kimutatott segélyösszeg 25.700 korona

Ujabb segély:

562. Prohászka Gyula, esztergályos, Budapest, máv. gépgyár, a tag halála után 1000 korona

Balesetsegélyek.

Lapunk 15. számában kimutatott segélyösszeg 16.386 korona 66 fillér

Betegsegélyek.

Lapunk 15. számában kimutatott segélyösszeg 7305 korona

Ujabb segélyek:

3104. Mészáros József, máv. podgyászshordár, Budapest 10 korona
 1152. Barbarits Károly, d. v. főkalauz, Budapest 50 »
 1702. Ormi Miksa, gyógyszerész, Buttyin 20 »
 2401. Czirkovits István, máv. kalauz, Zágráb 20 »
 2906. Zappe Nándor, máv. pályőr, Uj-Arad 30 »
 3338. Metzker Julia, magánzónő, Nagy-Maros 20 »

Nyugdíj-alap.

Avagy nem bánom, akárminek is nevezük: nyugbér-alapnak, segély-alapnak, vagy nyugdíj-segélynek-e. A lényeg az, hogy nevezük valaminek; a legeslegfő pedig, hogy meg is legyen ez a valami. Minél előbb, annál jobb.

Egyesületünk választmányáé az érdem, hogy ezt a kérdést felszínre vetette; hogy az egyesületi tagok érdekeinek istápolásában nem maradt meg annál a kényelmes álláspontnál, hogy: *ez megvan, erre vigyázok*; hanem mindig figyel, tanul, tapasztal, a jövőbe veti tekintét s ahol olyasvalamit vesz észre, oly dolgokat lát, amikből az egyeleti tagok javára hasznót vél kieszközölhetni — siet annak a felkarolása, a meghonosítása felé. Teljes buzgalommal igyekszik azt beplántálni egyesületünk életébe.

Láttuk ezt az alapszabályok legutóbbi módosításánál, látjuk most ujabban az ugynevezett nyugdíj-alap megteremtése kérdésének felvetésénél.

És az nagyon jól van, ha a választmány így, ilyen utakon érvényesíti a maga befolyását az egyesület életében. Ezért mindenkoron hála származhat, az egyesület minden tagjának hála hála...

Hogy mi legyen voltaképpen az a nyugdíj-alap vagy segély-alap, azt, úgy hiszem, nem nagyon bőven kell magyarázni. Arról van szó, hogy a tagok lehetőleg csekély befizetései révén egy olyan alap teremtsék meg, amelynek kamataiból bizonyos meghatározott évek multán bizonyos összegű rendes havi járuléka, aféle nyugdíj, legyen a tagnak kifizethető. Így ha például valaki bizonyos csekély összeget fizet be havonként a nyugdíj-alapba mostantól kezdve, ennek a valakinek tiz-husz esztendő után — vagy ahogyan majd a megállapodások szólni fognak — az alapból és annak kamataiból rendes havi penzió fizetessék.

Akik állami szolgálatban álló, kinevezett emberek, azok aligha fogják annyira méltányolni egy ilyen alapnak a fontosságát, a végtelen horderejét, mint azok az emberek, akikre öreg napjaikban nem vár nyugdíj, nem vár semmiféle ellátás. Csak ezek az utóbbiak érzik igazában, hogy mi az a gond, mi az az aggodalom, amikor a jövőre, a keresetképtelen állapotra kell gondolniok. Csak ők tudják, hogy van egy kérdés, amelyre az egész élten át választ sehonnan nem kaphatnak; hogy van egy rémlátomány, amelyik soha nem szűnik meg a lelki szemeik előtt lebegni: az öregség

napjai, a munka- és keresetképtelenségnek az állapota. Ami másként kifejezve így is hangzik: a nyomornak korszaka. Azé a nyomoré, amelyik legfájóbb; mert egy szorgalmas és hasznos munkásságban eltöltött életnek a betetőzése. Sok fáradságnak, tenger verejtéknek a koronája, a jutalma.

Csak az ilyen jövőt maguk előtt látó emberek tudják igazán megbecsülni, hogy mit jelent reájuk nézve az a biztos kilátás, ha az aggkor napjaiban — bár nem fényes — de némileg mégis kielégítő segítség hull minden hónapban reszkető kezeikbe... Ami megkiméli őket attól, hogy netáni sorscsapások esetén egészen kegyelemkenyérre szoruljanak...

Már pedig olyanok, akik nem tagjai semmiféle nyugdíjegyesületnek, nagyon sokan vannak tagtársaink között. Ezek nevében köszöntjük örömmel a felvetett eszmét és hinni akarjuk, hogy az mielőbb testet fog ölteni.

Temesváry Atajos.

Dohányzás és betelrágás Indiában.

Indiába a dohányt a portugálok vitték be, valószínűleg a 17-ik század elején. Dschangir császár azonban uralkodásának 14-ik évében betiltotta a dohány élvezetét, a dohányzó ajkai levágásának terhe alatt. Többen, kik a tilalmat megszegették, Lahoreban számaron hordoztattak körül a városon, arczukkal, mely befeketített, a számár farka felé fordítva. De sem a császári tilalom, sem a főpapok kárhóztatása nem használt; a dohányzás mind nagyobb méreteket öltött, s ma már minden indiai muzulmán dohányzik, férfi, nő egyaránt. Sőt már a mecsetekben is meg van engedve. Csak gyász és istentisztelet alatt nem szabad a dohányzás. Mindamellettt tisztességesebb nők ma is tartózkodnak a dohányzástól, ámbár vannak asszonyok, akik bagóznak is, vagy egy-két dohánylevelet vegyitenek beteljökbe.

Kelet-India régóta műveli már a dohány több faját s ezekkel nagymérvű kivitelt is folytat, úgy nyersen, mint feldolgozva, főleg Angliába s Amerikába. Hiresek a trichinopoli-i és dindiguli dohánnyok. Tisztán különben ezeket se igen szivják, hanem más anyagokkal gyöngítik. A vegyítés után valami édes folyadékban tartják, agyagedényekben, s csak azután kerül a dohány eladásra. Sokszor éveken át a földbe elásva tartják s csak azután veszik elő, mikor már jó hűvösnek és édesnek tartják, s vegyitenek belé azonkívül pézsmát is.

A legközönségesebb dohánnyó-eszköz a huka, melynek több faja van. A legfinomabbak három részből állanak: először egy üveg-, réz-, vagy ezüst-palaczkból, melyet minden reggel félig vízzel töltenek meg. Azután egy két láb hosszú fa-pipából, mely olykor be van vonva szövettel és kiczifrázva s melynek egyik vége a palaczkon menve keresztül, a vízbe ér le, míg a másik végére, mely függélyesen áll a palaczkra, egy agyag- vagy ércz-csésze van

helyezve, átlukasztott, tűzben alakított ezüst-födővel, vagy kupakkal, rajta lánccz-czifraság s ebben van a dohány és néhány darab égő szikra. Vége van egy több sing hosszú tekervényes cső vasodronyból, papírral vagy szövettel bevonva, melynek egyik vége a palaczk üregébe illesztetik, a másik végére pedig görbe ezüst szopóka van alkalmazva. Ezen át szívják aztán a vizen át kihűlt és megtisztult füstöt bizonyos bugyborékoló hanggal.

Vannak azonban másforma pipák is és egyszerűbbek. Néha csak egy üres bambuszbot szolgál pipa gyanánt vagy pedig a benszülöttek egy fának zöld levelét csavarják szivar-alakra s ezt megtöltik dohánnyal. A hinduk többet dohányoznak, mint mi, de, mint már említettük, nem tiszta dohánnyt, hanem vegyítettet. Több helyt a munkások munka előtt, munka alatt és munka után is dohányoznak. Alacsonyabb sorsuak sokszor közösen is pipáznak egy hukából. Ezt mindnyájan körülülük s aztán a pipa kézzel-kézre jár, mindenki egyet-kettőt szipant belőle. Gazdagabbak is rendeznek azonban ilyen közös dohányzásokat s szintén egy pipából pipázzák a beléje tett illatos dohánnyt, de ezeknél mindeniknek külön szopóka áll rendelkezésére s nem adják szájról-szájra ugyanazt a pipát.

Indiában a dohányzást sok szertartásosság is szabályozza. A király vagy nabab előtt például egy alattvaló sem merészelhet dohányozni, magántársaságokban a gazdával csak a vele egyenlő ranguak dohányozhatnak. Egyáltalában nem illik senkinek magánál magasb ranguak előtt dohányozni, ha csak föl nem hatalmazzák erre. Egy fiu nem pipázhatik szülői előtt, ez is a köteles tisztelethez tartozik. De a mohamedán gazda néha azzal mutatja ki barátságát vendége előtt, hogy odanyújtja neki pipáját. Ez nagy megkülönböztetés jele.

A dohányzásnak egyik módja a hinduknál a betelragás is, mely szokás különben a birmaiakkal s délkeleti Ázsia több népével is közös. Betelt rágnak evés után, látogatás alatt, betellel kínálják egymást találkozásnál, bucsuzásnál, röviden minden képzelhető alkalommal lehet látni a nőknek és férfiaknak könnyedén pirosra mázolt ajkát, lehet érezni azt a szájukból kilehelt illatot, mely a betelragástól ered.

A betel elkészítve nem egyéb, mint valami ugynevezett areca-dió és égetett héj vegyülete, melyről azt tartják, hogy elősegíti az emésztést, jóillatúvá teszi a lehelletet és csillapítja az éhséget és a szomjat, de amennyiben bódító szer, használata rokonmü a dohányzással. Különösen egyik alkatrészéről, az areca-dióról vélik azt, hogy erősíti a gyomrot és a fogakat. A nyált vörösre festi, s e mellett hathatós ébresztője az érzéki ingernek, amiért a nők nagyon szeretik s nem mulasztják el bucsuzásnál egymást betellel kínálni.

Maga a betellel szivalaku s nem ritkán fél, sőt egész láb átmérőjü s hét-nyolcz hüvelyk hosszú. A borsnemüek családjához tartozik, s gondos tenyésztést, trágyázást és gyakori öntözést igényel. Sok helyen a beteltermelők ültetvényeik fölé szalmafedelü kalibát emelnek. A növények karóra tekerődzenek s hideg és meleg iránt egyaránt érzékenyek lévén, nagy felügyeletre van szükségük. Mert ha sok esőt kap, könnyen elrothad s egy-két romlott levél a többit is elrontja. Két faja van a betelnek, egyik világosabb színü, és kellemesebb zamatu min z

a másik s ez egész különös földet kíván meg, amiért termelését csak a vagyonosabbak üzik. Egy betelültetvény szép látvány, amint indái felkapaszkodnak a szomszédos fákra s körülfolyják azt, s a hindu gyermekek sok ügyességet fejtenek ki a betellel borított fák tetejének megmászásában.

Olcsósága miatt a betelkereskedés egyike a legvirágzóbb üzleteknek Indiában. Jó termés idején száz levelet is lehet kapni egy fillérért; de a jobb fajta drágább, daczára annak, hogy a műveltebb körök már kezdik leszokni a betelélvezetetről.

Elkészítése nagy ügyeletet és alapos szakértelemet tételez föl, mert az alkatrészek helyes arányu vegyítésétől függ a betel színe és ize. Ha a vegyítés nem a kellő arányokban történik, akkor a betel könnyen keserü izt kap, vagy forró lesz s megégeti a száját és a körmöket. A jól készített betel kellemes izü, hűsítő és nyálat fejleszt a szájban. Különböző magvak: fahéj, cardamum, kámfor és szegfűszeg is hozzátartoznak a jó betel elkészítéséhez, sőt gazdag nábobok raják egy csipetnyi pézsmát is tesznek belé, vagy dohánylevéllal keverik.

A közönségesebb fajta betel a kereskedésben is igen olcsó, de azért otthon is készítik. Főleg a nők, kik nagy sulyt fektetnek ebbeli ügyességükre. Jobb családokban 200—300 betelt készítenek el egy nap, s ünnepélyes alkalmakkor 5000-et is. Az asszonyok körülülnek egy asztalt, melyen csomószámra van felhalmozva a betellel, s csevegve tréfálkozva göngyölitik fürge ujjai a betelt, mint ahogy nálunk a szivargyáros lányok a szivart. Egyikök gondosan megmossa a leveleket, a másik kitépi belőlök a szárát, a harmadik egymásra fekteti szépen a leveleket, a negyedik a megtöltésökhöz való vegyítéket készíti el, az ötödik és hatodik szivaralakba hajtja össze, s a hetedik a kész betelt ládába vagy kosarakba helyezi el.

Indiában a legnagyobb sértések közé tartozik, nem fogadni el a felajánlott betelt valakitől. Minden társalgásnak vagy beszélgetésnek nélkülözhetlen járuléka a betel, épen úgy, mint nálunk egy pohár bor, vagy szivar bodros füstje. De a betel nem ritkán volt bünös merényleteknek eszköze és elősegítője, amilyenekről a krónikák sürün emlékeznek, ahol valakit el kellett tenni láb alól.

Idetartozik a többek közt a következő eset: Sahib Begum, Jehan sah idős leánya, egy ritka szép nő, kit atyja bálványozott, szenvedélyes szerelemre lobbant ennek egyik tisztje, a perzsa születésü, szép és művelt Nazin khán iránt. A fejedelem azonban semmit sem akart tudni a házasságról, s mivel gyanut táplált, hogy az ifjak ballépésre hagyták ragadtatni magokat, magához hívatta az ifju hadnagyot, s az egész udvar jelenlétében kitüntetőleg betellel kínálta meg, mit az ifju boldogan fogadott a mosolygó uralkodótól. A legszebb reményekkel eltelve indult a palotából haza, de még lakásához sem ért, már a méreg megtette hatását s utközben holtan rogyott össze.

Betel elfogadása vagy nyújtása a hinduknál a barátság záloga is s a hindu betellel esküszik hűségét, s betel kicserélésével köt szerződést vagy tesz kötelező ígéretet s inkább feláldozza életét is, semhogy betel által adott szavához hűtlenné váljon.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A hét krónikája.

A belgák honában véres harcok dulnak,
Szorgalmas munkások önvérükbe fulnak.
Pedig van kenyerük, inségtől sem félnek,
Könnyen fittyet hánynak éhségnek és télnek.

Mi az, ami mégis kihozza sodrúkból?
S forradalmárt készít a sok millióból?
Mi az, ami vérbe, ami iszonyatba
Dönti az országot s polgárháboruba?

Megmondjam őszintén . . ? Biz itt csak az az ok:
Csunyán összekaptak reverenda s czollstokk.
A papok hatalma úgy meg növekedett,
Hogy országtehene már csak nekik ellett.

A munkásnép pedig, mely van tizszer annyi,
Mikor jogról volt szó, mehetett zabolni.
Megtagadták tőle, a legerősebbtől,
Hogy tanácskozhassék saját ügyeiről.

Az meg egyszeribe dorongot ragadott
S amit előtalált, azt tört, zúzott, rontott.
Ugyan jól csinálta a kis zenebonát . . .
Nem-e itt tanulta — Budapesten — dolgát?

*

Győznek az angolok — de csak papiroson.
Győzelmi jelek amott a hátukon
Diszlenek még mindig . . . Hej a fránya búrok!
Mikor fojtja agyon őket az a hurok?

Bizony angol sógor, hiába vagy gazdag,
És hiába okos, s nagy miként az asztag.
Kudarczot vallottál, világ csufja lettél,
Rettentő hiredből szörnyen kivetkeztél.

Olyan pofonokat, amiket itt kaptál
— S köztünk légyen mondva, ami néked dukál —
A kutya sem türne. De te nem vagy kutya,
Mert az derék állat és nem haramia.

Három esztendeje lesz ezen a nyáron,
Hogy ily dicsőn küzdesz lovon s kerékpáron.
Lovad jó a búrnak. A biciklid török,
Mert a fránya búrok mind hátadhoz verik!

Győzől minden héten, szárazon és vizen;
Mert hát minden búrra juttok ti vagy tizen.
Én csak azt csodálom: győzelmidnek vége,
Hogy estek mindnyájan ellenség kezébe!

Azt mondod, hogy győzől. Im pedig remegve
Be sem tudod várni, hogy szottyanyon kedve
Már egyszer a búrnak a békekötésre . . .
Harezi nimbusodnak gyásztemetésére.

*

Kész az első transzport. Vasuti népségnek
Egyik része ugrott . . . Ámde ki mondja meg,
Melyik mitől ugrott? Mert nemcsak az öröm
Emeli a lábat! Ott a fájós köröm,

Melyik akkor sajog, hogyha holmi bácsi
Véletlenül rálép s azt sem mondja: ácsi.
Itt is lépdegéltek. Ki elő-, ki hátra,
Ki ahogyan készült erre az ugrásra.

Ámde voltak sokan, akik az ugrásban
Hátra maradának. Ezek a futásban
Egyszerre azt érzék, hogy rugdossák hátul
Becsés ikráikat; és nem is tréfábul.

A rugdosók alatt egy kevély paripa,
Amely hol ficzánkolt, hol mint a karika
Olyan simán halad. Látszik, hogy nem csikó.
. . . Hanem, juj de bűdös . . .!

Csitt !! A protekció !!!

*

A titkár ur dühös. Szidja bent magában
Szerkesztőknek hadát — extra s garmadában.
— Megint sajtóhiba! Már az mégis csak sok!
Nem tudnak vigyázni azok az o-kosok!

— Három koronának a helyébe esmeg
Csak kettő iródott — a fene egye meg . . .
Most jön a szerkesztő s hallja, hogy mi a baj!
Rázza kopasz fejét s csak annyit mond: haj, haj!

És jönnek a tagok: Hát ez megint már mi?
Ki akar bennünket bolonddá tartani?
Egyszer két korona, másszor megint három?
Alapszabályt hamar, ottan majd meglátom!

. . . Csak a szedőgyerek vigyorog magában
Amott a nyomdának egy rejtett zugában.
— Borraivaló nikszdájcs? Csak a sok galiba . . ?
Hát majd megmutatom, mi a sajtóhiba!

Krumply Kristóf s. k.

Előléptetések a m. kir. államvasutaknál.

A m. kir. államvasutak hivatalnokainak szokásos tavaszi tömeges előléptetése az elmúlt hét folyamán lett közreadva. Előléptek

1200	koronáról	1400	koronára	185-en
1400	»	1600	»	137 »
1600	»	1800	»	137 »
1800	»	2000	»	275 »
2000	»	2200	»	268 »
2200	»	2400	»	224 »
2400	»	2600	»	162 »
2600	»	2800	»	145 »

A főhivatalnokok előléptetései még nem közöltettek. Tekintve ama körülményt, hogy a hivatalnoki előléptetések ez évben sokkal kedvezőbbeknek mondhatók, mint a közelmúlt esztendőök bármelyikében, alapos a reményünk, hogy az altiszti és szolgálai előléptetések is minél kedvezőbbben fognak bevalni.

Szétörhető palaczkok. Kétségtelen, hogy a papirnak nagy jövője van. Nem mondjuk, hogy egy pár évtized múlva lavór, tányér, pohár, butor, sőt még házak is lesznek papirból, annyira jónak bizonyul ez az anyag. Legujabban egy cég palaczkokat készített papiranyagból, melynek összetétele még titok. Az ilyen papirpalaczkok előnye az, hogy eltörhetőnek

Spiritisztikus képtárt állított fel egy híres newyorki ügyvéd. E képtárban az ő hite szerint régi híres művészek szellemei örökítik meg más híres emberek arczeit. Rafael lefestette Shakespearet és Nilson Adélt, Apelles szent Pált és szent Ágostont, valamint egy csoportban Platót, Arisztotelest, Socratést, Pythagorast és Archimédest és így tovább. Ugyanebben a fantasztikus gyűjteményben van továbbá Erzsébet angol királynő szellemének a Mars bolygón kelt levele, továbbá Jefta leányának nyilatkozata, hogy atyja ő helyette kecskét áldozott az urnak, ő pedig zardába lépett. Newyorki spiritiszta körökben e nevezetes gyűjtemény nagy feltűnést keltett.

A vajkereskedő. Bignonnál mindennap kétszer étkezett. A valódi nevét senki sem tudta és mert azt mondta, hogy vajkereskedése van, egyszerűen csak »a vajkereskedő«-nek nevezték. A furcsa vendég alig evett valamit, de amint elfoglalta helyét a drága vendéglő asztalánál, behoztak neki egy tál levest, melyet külön az ő számára főztek. Ebből a levestől, mely elég lett volna egy egész családnak, a vajkereskedő csak egy-két kanállal evett, azután egy marhafilét szolgáltak föl, amelyből csak egy pár husrostot vágott le, egy csirkét, amelyből csak egy nagyon kis darabot evett, négy szem szőlőt, kávét és mindehez egy üveg drága bort és egy üveg nagyon finom pezsgőt, melyekkel csak az ajkait nedvesítette meg. A számlája rendszeren 120 frankot tett ki. Amikor elment, az asztalnoknak 40 frankot, a pinczérnek 20 frankot, a pénztárnál ülő kisasszonynak 10 frankot és a szolgának, aki ajtót nyitott neki, 5 frankot adott. Így hát minden étkezése 200 frankba került. Az asztalnok gyakran apró bevásárlásokat tett részére és elszámolás végett fölkereste a vajkereskedőt a Grand hotelben, ahol lakott. A kis inyenc ott kinyitott egy fiókot, amelyben szédítően sok bankjegy és arany hevert és felszólította az asztalnokot, hogy vegye ki belőle, ami neki jár. A számlát sohse vizsgálta át és ügyet se vetett rá, hogy a fiókjából mennyi pénzt vesznek ki. Egy napon a titokzatos ur eltűnt és sohse látták többet.

Termékenység. Kent Island-ban, Dunn Henrietta családi összejövetelt rendezett két nővére, a Baltimoreban lakó Brown Eliza és Kent Island-ban lakó Weeks Margit tiszteletére. Dunnénak tizenöt fia és tiz leánya van, mind él. Browné tizenegy leánynak anyja. Weeks tizenkilencz élő fiuval és két élő leánynyal dicsekedhetik. A három nővérnek tehát összesen ötvenhét gyermeke van, kik közül ötvenegy volt jelen a családi ünnepen.

Drága lakások. A londoni Lane-parkban van egy keskeny utca, amelyben a gazdagok laknak és ahol 120.000 forint évi házbér nem a ritkaságok közé tartozik; 36.000 forinton alul nincs is ez utcában lakás, aminőért az elővárosokban 6—700 forintot fizetnek. A Lane-park mellett van a Grosvenor Square hatvan háza, melyeknek évi házbéért összesen 18 millió forintot fizetnek.

Az angolok szalmája. Egy búr tanyáján történt a következő eset: A tanyán megjelent egy angol tiszt s így szólott a búr paraszthoz:

— Rendeletet kaptam, hogy a tanyán levő állati élelmet vegyem meg, vagy pedig égessem el. Ez utóbbit fogom megtenni. Tehát azonnal égesse el az udvaron lévő szalmát.

- De hadnagy ur! Én . . .
- Semmi! El kell égetni . . .
- Ha éppen akarja, de hát én . . .
- Előre! Nem tűnök ellenállást!

A paraszt elégette a szalmát, azután a legnagyobb nyugalommal ily szavakkal fordult a tiszthez:

— Azt akartam az előbb mondani, hogy az elégetett szalmát már megvette az angol hadivezetőség s én éppen egy pár órával ezelőtt kaptam meg érte a pénzt.

A fejés. Egy tapasztalt gazda, a ki egy nagy tehénészet vezetője, a következő gyakorlati tanácsokat adja a tehének fejésére vonatkozólag: 1. A tehén értékét illetőleg igen fontos, hogy azt idejekorán hozzá szoktassuk a fejéshez; még üszökorában szoktassuk meg, hogy nyugodtan engedjen magához nyulni, czirógassuk tőgyét, mialatt valami nyaláncságot nyujtsunk neki, pl. sóskenyeret stb. Igen fontos, hogy azon tehének, melyek először adnak tejet, a fejést megkönnyebbülésnek vegyék, és ne riadjanak, attól vissza; ha meg nem kedveltetjük velük a fejést: könnyen megtörténhetik, hogy annak ideje alatt rakoncátlankodni fognak, miről aztán igen nehéz őket leszoktatni. 2. Az első borju után addig fejjük a tehenet, míg teje magától ki nem apad; ha ez nem következne be, akkor csak röviddel a másik borjuzás (ellés) előtt szüntessük meg a fejést. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy a tehen teje a második ellés után ugyanazon időben fog elapadni, a melyben az első borjuzás után a fejést beszüntetik. Az oly teheneknél, melyek az első ellésnél már három évesek voltak, minden esetre így következik ez be. A fejést nem szabad, mint az, sajnos, igen gyakran történik, az etetéssel egyidejűleg végezni, hanem előbb meg kell a tehenet fejni és csak azután etetni. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy ha a tehen hozzá van szokva, hogy a fejés után meg lesz etetve, akkor annál szivesebben és nyugodtabban fogja azt elviselni. A fejés idejét pontosan be kell tartani, mert mihelyt ezen szabály ellen vétünk, a tehen a fejés megszokott órájában nyugtalanodik és ez csak ártalmára lehet. Hosszas gyakorlat és szakszerű megfigyeléseim eredménye továbbá azon tanács is, hogy a tehenet a leborjuzás után naponta háromszor kell megfejni; mert így a tehenet az öt terhelő tejmenyiségtől rövidebb időközökben megszabadítjuk és ezáltal sok tőgybántalomnak elejét vehetjük. Nagy tejbőséggel bíró teheneket jelen sorok írója a borjuzás után három napon keresztül naponta ötször fejetett meg és azt tapasztalá, hogy ezáltal számos bajnak vette elejét. Később, tudniillik körülbelül 4—6 hét múlva, elég lesz a kétszeri fejés is, sőt a tejkiválasztás utolsó négy hetében már csak egyszer fejessék meg a tehen, mert többszöri fejés igen megviseli. Ha egy oly tehenet, mely meglehetősen bőven ad tejet, nem akarjuk tovább fejni, hanem el akarjuk apasztani, akkor azt ne egyszerre, hanem fokozatosan eszközöljük; ne fejjük ki egészen és naponta nem annyiszor, mint rendszeren. Az ily tehenet addig, míg teje tökéletesen ki nem apad, szűkebben kell tartani. Valamint az egész tejjgazdaságnál, ugy a fejésnél is a legaprólékosabb körülményekre kiterjedő tisztaság az első és legfontosabb feltétel, mert amit ezen irányban a fejésnél elmulasztunk, azt a tejkézelésnél soha többé jóvá nem tehetjük.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Poste restante.

(Vége.)

(Amerikai regény.)

— Irta: John Nobody. —

— Ki volt ez az orvos? — kérdém.
 — Mindjárt megtudja azt is... Nemsokára a doktor családtag lett, a birtokos csodaszép leányát vette nőül Elgondolhatja, hogy mily kíváncsian hallgattam ezeket a dolgokat és néhány kérdés után teljesen biztos voltam, hogy ez a doktor Knop nem lehet más, mint Thorley György. Azért siettem oly nagyon Acapulcoba. Itt két benszülöttet fogadtam fel, hogy kalauzoljanak Don Miguel jószágára. Mikor odaértem, elküldtem kísérőmet és beléptem a házba. Don Miguel szeretetreméltó nyájassággal fogadott, mint veje földijét és azt mondta, hogy a doktor, ha visszatér az ezüsbányákból, nagyon fog örvendeni, ha velem egykori hazájáról elbeszélgethet. Ezzel egyik inasa a számomra nyílt szobába vezetett, hogy rendbehozzam magamat és az ut fáradalmait kissé kipihenjem. Nemsokára ebédhez hívtak. A doktor is megérkezett. Első látásra már biztos voltam, hogy megtaláltam emberemet. Midőn megpillantott, visszahökken. Kétségkívül már láthatott valahol, vagy csupán rossz lelkiismerete okozta ijedelmét. Mindamellert színlelt barátsággal üdvözölt, mint földijét. A további társalgás elég élénken folyt, és a doktor kíváncsiságomat akarván felkölteni, az ottani hegyvidéket magasztalta, melyben Don Miguel arany- és ezüsbányái vannak és felhívott, hogy másnap kísérjem el oda, hogy mindent megmutathasson. Végre nyugodni tértünk. Felfedezésem miatt azonban nem tudtam elaludni. Éjfélkor tisztán hallottam, hogy a hálószobámba vezető ajtó kilincsét valaki többször is érintette, én azonban előrelátó óvatossággal belülről bereteszeltem az ajtót. Ezután már reggelig egyáltalában nem tudtam elaludni. A reggelihez korán hívtak, hogy mielőbb elindulhassunk a doktorral. Nemsokára felültünk az odahozott lovakra és elvágtattunk. Mikor a hegyekbe értünk, le kellett szállnunk és lovainkat egy kunyhónál hagytuk. Kísérőm, kit pár lépéssel előre engedtem, nagyon beszédes volt. A bányákban ismét reggeliztünk, azután pedig felmentünk a hegyre, hol a doktor azt az érdekes helyet mutatta meg, melyet épen tegnap fedezett fel. Én szívesen mentem vele, hogy zavartalanul kikérdezhessem. Vallomásra akartam birni, hogy ki vette rá a gyilkosságra, mert abban már teljesen biztos voltam, hogy a gyilkos ő volt. Igen meredek rögös, keskeny ösvényen kellett leszállanunk, mely egy szűk völgytorokba vezetett. Én jól megfigyeltem, hogy a doktor, mintha a talaj szemlélésében volna elmerülve, hátramaradt és így mögém került. Egy éles kanyarulatnál, hol a hegyfal alatt legalább is háromszáz láb mélység tátongett, úgy rémlett előttem, mintha nagy veszély fenyegetne Villámgyorsan visszafordultam és vasmarokkal megragadtam kísérőm karját, épen mikor egy fényes törrel akart keresztül döfni. Első mozdulatomat egy másik követte és a doktor a földön feküdt. — Megint a hátnak van szánva a döfés Thorley György? — szóltam hozzá gunyosan. Arca elhaloványult, egész

testében összeborzadt, azután pedig a tehetetlen düh vett rajta erőt.

— Miért jöttél átkozott rendőr?!

— Ha nyugodtan viseli magát meg fogja tudni!

— Mondja meg.

— Jól van, tehát azért jöttem, hogy vallo-

másra kényszerítsem.

— Milyen vallomásra?

— Arra, hogy kinek megbízása folytán ölte meg Moreland Henryt?

— Hohó! ki mondja, hogy én öltem meg? Örültnek kellene lennem, ha olyan dologban vallanám magamat vétkesnek, melyet soha sem tognak kideríteni.

— Arra most ne vesztegessük az időt Thorley. Én tudom, hogy ön a gyilkos és ha nem vallja be, akkor elfogatom és New-Yorkba vitetem.

— Mit? Már csak nem gondolja, hogy magam helyezem nyakamra a hóhér kötelét.

— Amint tetszik Thorley! — válaszoltam és egy töltött revolvert a zsebemből kihuzva, reászegeztem.

— Most megengedem, hogy felkeljen, de az első szökési vagy ellentállási kísérletnél lelövöm. Mit használ az ön tagadása? Én azért mindent megmondanék Don Miguelnek, és ön legfeljebb nyomorult életét menthetné meg.

— Óh! egy emberélet nagyon becses! — szólt Thorley.

— Ugy? ! miért nem gondolta ezt meg azelőtt, mielőtt törét Moreland hátába döfte! Különbén én egy ilyen gazemberrel nem fogok erkölcsi vitába elegyedni. Itt van papír, toll, tinta — vagy aláírja az önbeismerő vallomást, hogy ön követte el a gyilkosságot és azt is beleírja, hogy ki birta rá azon 2000 dollárért, — vagy pedig a legközelebbi rendőr-állomáshoz megyünk.

— És mi biztosítékot nyújt nekem azon esetre, ha aláírom?

— Semmi egyebet, mint hogy szabadon eresztetem s erre szavamat adom!

Erre Thorley átvette az íróeszközt és egy kiálló sziklán irni kezdett. Mire elkészült, átnyújtotta az írást nekem. Elolvastam, a nélkül, hogy megszüntem volna minden mozdulatát figyelemmel kísérni.

— Jól van — mondtam — a vallomás teljes; ez egyszer legalább igazat mondott. Én pedig gondoskodom, hogy ezt azt írást ép bőrrel New-Yorkba vihessem; mert önnek nemcsak most, hanem már mult éjjel is az volt szándéka, hogy engemet meggyilkoljon. Különbén fejezzük be a jelenetet. Önnek most Don Miguelhez kell jönnie, hogy feltárjam előtte, kivel van dolga.

— Kérem csak azt ne tegye; tekintse nőmet, kinek életét ez a csapás összezuzná.

— Dehogy, jobb figyelmeztetni, mint megcsalni. Előbb-utóbb úgy is megcsálná feleségét. Thorley elém térdelt, és esdekelve kért, hogy kiméljem őt; de én jól értettem, hogy nem nejeért teszi ezt, hanem csak saját kényelméért, melytől ezentul meg lesz fosztva. Neki elől kellett menni, én felvont revolverrel követtem. Nemsokára lovainkhoz értünk. Midőn felültünk, Thorley elvágtatott előlem Nem lett volna alapja, sem értelme, hogy utánna lőjje.

Lassan visszafelé lovagoltam. Midőn Don Miguelnek elmeséltem a történeteket és felmutattam a bizonyítékot, magánkívül volt szégyenében. Leánya azonban nem adott hitelt elbeszélésemnek. Midőn távozni akartam, Don Miguel visszatartott, nehogy Thorley megboszulja magát rajtam, tehát ott maradtam. Még két napig időztem ott, mert a gőzhajóra kellett várnom.

A mig Don Miguel elkísért Acapulcoba, Thorley minden értéket magához véve, nejével megszökött.

Ezzel Burton befejezte elbeszélését, én pedig hiába kérdeztem, hogy mit vallott; nem akarta közölni velem.

— Annak fontos oka van — mondá — hazatérésünkig legyen türelemmel.

Visszatértünkben nem zavart semmi. New-Yorkból haladéktalanul Blankvillebe utaztunk.

A midőn Argyllék házát elértük, azt mondta nekem Burton, hogy mihelyt a könyvtárszobába lépünk, foglaljak helyet a kertbe nyíló üvegajtónál. Időközben ő is előkészítette a családot. Midőn beléptünk, minden szem én reám volt szegezve. Argyll ur merev udvariassággal fogadott; egész tartásából, viseletéből azt olvastam ki, hogy nagyon kelletlen vendég vagyok.

Eleonóra karszéken ült. Mary látható örömmel, de egyszersmind kérdőleg is tekintett reám. Azután felkelt helyéről és barátságosan kezét nyújtott nekem. James ugy nézett reám, mintha meg akarna ölni, de később ő is nyájasságot szinlett.

Legnagyobb csodálkozásra Burton most lezárta az ajtót és a kulcsot magához vette.

— Bocsásson meg — mondá Argyll urhoz fordulva — ezekért az előkészületekért; de a mit mondani akarok, nem szabad hivatlanoknak hallani. Én azt a kiváló gonosztettet, mely családját sujtotta, nem szüntem meg fürkészni, mindaddig, amig azt kiderítenem sikerült. Önnek az volt a gyanuja, hogy Reedfield ur volt oka Moreland halálának. Gyanuja némileg igazoltnak látszott, bárha én küzdöttem ellene. Ő elhagyta önöket és Washingtonban keresett állást a post-restante levelek irodájában. Innét indult ki Moreland gyilkosának felfedezése . . . Ismerte Argyll ur Thorley gyógyszerészt? — kérdé Burton hirtelen.

— Igen.

— Ez az ember nagyon kalandos multu, gyűlölte Moreland Henryt régóta és egy este találkozott egy másik emberrel, ki ugyanazon okból gyűlölte őt. Ez utóbbi ajánlotta neki, hogy tegyék el Henryt láb alól. Thorley kezdetben visszautasította az ajánlatot, de végre beleegyezett. A gyilkosságért 2000 dollárt kapott, amivel azután elment Kaliforniába . . .

Thorley nevének említésénél észrevettem, hogy James nagyon elváltozott színében és nyugtalanul járatta szemét a szobában.

— És — folytatta Burton — akarják tudni, hogy ki volt az a gazember, aki a gyilkosságot elrendelte?

E szavaknál az ügyvéd és leányai rám tekintettek. James pedig fölugrott és az elfogadó terem felé rohant, melynek ajtaját Burton nem zárta le. Am Burton vasmarokkal ragadva meg Jamest, háttározott hangon így szólt:

— Ez az, aki a gyilkosság tulajdonképeni szerzője! . . .

Az erre következő jelenetet nehéz volna le-

irni. Argyll kétségbeesetten tördelte kezét, a leányok egymásra borulva sirtak.

Mary magához térve, hozzám jött és megragadta mindkét kezemet.

— Én önt soha sem vádoltam és mindig ártatlannak tartottam; az én kedvemért bocsássa meg a többiek tévedését!

Az általános zavarnak Burton vetett végett.

— Még most — kezdé — e szörnyű tettnek szerzőjét csak Reedfield ur tudja, kinek segítségével a gyilkost sikerült felfedeznem. Még teljesen tőlünk függ, hogy átadjuk-e a gyilkosság értelmi szerzőjét a bíróságnak vagy nem.

— Hagyjuk őt menekülni — szólt Argyll ur és megvetőleg hátat fordított Jamesnek.

James pedig, kit Burton időközben elengedett, kifelé tántorgott.

*

A történetek után két hónap mulva megtartottuk esküvönket Maryval. Argyll ur is vidámabb kezdett újra lenni, hogy a mi boldogságunkat látta.

Eleonóra fájalmát az idő enyhítette. Sullyvan Leesy halála után magához vette a kis Noraht és mint saját gyermekét nevelte.

Jamesről nem hallottunk többé semmit. Örökre nyoma veszett. Időközben még egy leverő hír zavarta meg boldogságunkat. Ez Burton halála volt. Veszélyes hivatásának lett áldozata: megmérgezték. Leányát hálából magunkhoz vettük, mert mostani boldogságunkat nagyrészt neki köszönhattuk.

Az én házasságom.

— Ez a házasság mindenféle tekintetből kivánatos — így szólt az atyám.

A kocsink éppen akkor kőhöz ütődve, nagyot zökkent, nagyot lökött rajtunk, így hát nem feleltem semmit. Sokszor ez a legokosabb, amit csak tehetünk. De az apám folytatta:

— Ő fiatal és szép. Nagyon csinos leány és előkelő, nagyon előkelő.

— Ki tudja, milyen a temperatuma, a jelme . . . ?

— Kitünő, minden kitünő.

— No akkor bizonyosan szemüveget is hord.

— Ne bolondulj! Az a leány pompás egy leány, aztán punktum. Különben is én meg az apja már megegyeztünk . . .

— Hogy belőlünk egy párt csináltok. Tudom . . . De hát kettőn áll a vásár.

— Igen; rajtad és rajta.

— No, én nem kérek belőle. Hogy ő szívesen jöjjön hozzám, azt el akarom hinni; azt mások is megtennék. De hát annyit csak szabadna tudnom, hogy milyen az a nőszemély.

— Az nem nőszemély, ha szabad kérnem. Az egy fiatal urhölgy.

— No jó, de hát milyen? . . . Szőke? Barna?

— Szőke, ha tudni kívánod.

— Ah, gyűlölöm a szőkéket! (Éppen így azt is kész voltam mondani, hogy gyűlölöm a barnákat.)

— Botorság! Szőke volt a Tercsi, szőke az Anna, szőke a . . . eh! Tudom is én, hogyan hívták a szerelmeidet, csak arra emlékszem, hogy mind szőke volt.

— Hja, azok... az más. De papa! Te azt mondtad, hogy ez a házasság mindenféle tekintetből kívánatos. Ugyan melyek azok a tekintetek?

— Azt így hamarjában el nem mondhatom. De meg már itt is vagyunk. Látni fogod őt és belé-szeretsz, tudom bizonyosan.

— Én meg az ellenkezőjét tudom bizonyosan.

— Majd meglássuk. Csak arra kérlek, hogy a hölgygel szemben úgy viselkedjél...

— Ahogy kellemetlen hölgyekkel szemben szokás?

Beléptünk a házba. Csinos nyaralóház. A szoba is, melybe vezettek bennünket, gazdagon és izlésesen butorozva, elárulta, hogy asszonykéz viseli gondját.

Nem soká kellett várnunk a hölgyre. Nyugodtan és elfogulatlanul lépett be. Az leginkább feltűnt rajta, hogy a ruhái nem suhogtak. Egyenesen az apámhoz lépett és melegen megrázta a kezét. Azután rám pillantott és játszi mosoly futott át az ajkán.

Vonzó, előkelő volt a megjelenése. Ez mindjárt meghódított.

— Remélem, hogy hamar jó barátokká leszünk — szolt hozzám és nekem is kezét nyujtotta, egy parányi hófehér kezét.

— Remélem én is, nagyságos urhölgy — feleltem, amire ő ismét mosolygott.

Egy ideig sok mindenről beszélgettünk, voltaképen sok semmiségről. Akkor így szoltam apámhoz:

— Papa, ha talán a klubba akarsz menni...

— Én? Dehogyan...

— Akkor talán másutt akadhatna dolgod... Nekem... hogy is mondjam?... no igen... beszélni valóm van Mari kisasszonnyal és azt neked nem kell hallgatnod.

— Velem? — kérdé csodálkozva Mari.

— Igen, önnel, kisasszony! A papa csak zavarva minket.

Apám fölkel, valamit mormogott a »neveletlen kölyök«-ről, azután megfogta a fülemet és így szolt:

— Na, csak okosan végezd a dolgodat... Elment.

— Mari kisasszony, — szoltam azután, hogy egyedül voltunk — ön bizonyára tudja, miért hozott engem ide a papám?

— Tudom.

— Atyáink egymásnak szántak bennünket. Ez eddig jó. De a házasság mégsem olyan állapot, melybe oly könnyen parancsszóra beleugorhatik az ember.

— Én is így gondolkodom.

— Én legalább is furcsának találok, hogy az emberhez így szóljanak: Te, azt a kisasszonyt, akit te még sohasem láttál, szántuk neked feleségül. A hölgynek meg azt mondják: Az a fiatal ember, aki ma ide fog jönni, az lesz a te férjed. Én nem tudom, hogy ön miként vélekedik az ilyesmiről, de én...

— Én undorítónak találok.

— Nos, atyáinknak bizonyára megvannak a maguk okai, hogy miért kívánják ezt a házasságot.

— Ugy látszik.

— Nekünk is meg kellene lenni a magunk okainak, hogy ellentmondjunk.

— Az magától értetődik.

— Ha szabad kérdeznem, van önnek egy ilyen indoka?

— Tulajdonképpen nincs. És önnek?

— Nekem sincs. Ellenkezőleg.

— Hogy érti ezt?

— Ugy, hogy én felette boldog volnék, ha önt nőül kaphatnám. De nem parancsszóra, hanem saját akaratából. Minthogy tehát nincsen okunk az ellenkezésre, keresnünk kell olyat. Nem lesz az nehéz. Például, minthogy most már látott ön engemet, azt mondhatná, hogy nem tetszem önnek.

— Hazudni nem szabad. Én önt igen csinos és kedves fiatalembernek találok.

— No az kár. De talán a hibáim miatt mondhatna ellent. Látja, én dohányzom, sőt szenvedélyesen dohányzom. Ön ezt bizonyára nem szívesen tűrné?

— Oh, a papa is erősen dohányozik. Sőt, bevallom őszintén, én magam is dohányzom. Ebéd után rendszeren elszívok két-három cigarettát. De talán ön nem tűrne el oldalán egy dohányzó nőt? Talán ez lehetne indok?

— Ellenkezőleg. Én nekem tetszik, ha hölgyek dohányoznak. Tehát ez sem válik be. No de majd csak találunk. Lássan én ki nem állhatom, hogy a nő zongorázik vagy énekel.

— Nem is tanultam én egyiket se.

— Én nem tudok kettesben kártyázni, — mondtam keserűen. (Borzasztó az, mikor az ember okot keres az ellenkezésre és nem talál).

— Én meg egyáltalán gyűlölök minden társasjátékot kettősben! — volt a felelet.

— Utálok az olyan hölgyet, a ki kerékpároz.

— Igaza van. Csunya is az. Éppen nem női sport. Engem ugyan rá nem ültetne senki emberfia.

— Már nem tudom, mit mondjak. Minél tovább keressük a szétválasztó okokat, annál jobban kitűnik, hogy mindenben egyező nézeteink vannak... hogy mi nagyon is illünk egymáshoz.

A leány rábólintott.

— Sajnos, én is úgy látom.

— De azért mégse kelünk egybe. Csak azért se, mert atyáink akarják.

— Bizony nem és éppen azért nem. Ebben is megegyeznek a nézeteink.

— Tehát mit csináljunk?

Sokáig gondolkodtunk. A legkellemetlenebb állapot az, mikor az embernek parancsolgatni akarunk. Végre támadt egy jó ötletem.

— Kisasszony, mikor akarják atyáink az esküvőt?

— Négy-öt hét múlva.

— Hurrah! — ugrottam fel ültemből, megöleltem Marit és forró csókot nyomtam az ajkára.

Szegényke olyan nagyon megijedt tőlem akkor.

— Tudja, mit csinálunk? Tudja mit, Mari kisasszony? Nem kelünk egybe parancsszóra — akkor. Hanem megesküszünk, amikor nekünk tetszik. Most mindjárt... akarja?

— Most mindjárt? Mi jut eszébe? Hogy volna az lehetséges?

— Nagyszerűen. Egyszerűen! Lenn áll a kocsim. Én megszóktetem önt és bekocsizunk hamar a városba. Egy-kettőre megtaláljuk a jegyzőt, a papot, akik minket mindörökre egymáshoz fűznek. Azután hazajövünk. Apáink megkérdezik, hogy hol jártunk

és mit végeztünk a házasság kérdésében. Akkor egyhangulag kijelentjük, hogy parancsukra soha, semmi szín alatt nem kelünk egybe, annál kevésbé, mert saját akaratumk és szándékunk szerint — már egy félórával előbb egybekeltünk.

— De lehet az ilyen gyorsan?

— Lehet, lehet. Hát jön? Jösz édes Marim?

És megint megöleltem és hevesen csókolgattam ajkát, arcát, haját.

De ő kiszakította magát karjaimból.

— Hagyjon békében — kiáltott rám és topantott kicsi lábával. — Addig csak tudsz talán még várni, míg feltüzöm a kalapomat?

Egy mozdony emlékeiből.

Elbeszéli ő maga.

(11. folyt.) A »Kitartás« eredeti humoreszkje.

Mégis csak szép, emberséges intézmény ez a vasut — mondok magamban. Mert ime megtörténik a baj, a kisiklás; az emberek rögtön tisztában vannak vele, hogy itt nincs más bűnös, csak az, aki a vasutat kitalálta, azután a jó Isten, vagyis a gondviselés — no meg, ami véletlenül a kitaláló és a gondviselés közé esik. Jön a főnök és látva az emberek éleselméjű találmányát, sorban megjutalmazza őket: kit két forinttal, kit egy forinttal. Szinte sajnálom, hogy csak ennyivel. És bizonyosan ők is eféléket gondolhattak magukban, mert nagyon elszontyolodtak a főnök szavainak hallatára.

Hanem volt közöttük egy gonosz lelkű ember is. Az állomási felvigyázó. Őhöz a főnök nem szólt semmit; neki nem ígért semmit és ő mégis ott állott a többiek mögött, vigyorgó ábrázattal. Huj, de csunya volt ez a vigyorgás! Bizonyosan annak örült ez a rossz máju ténsur, hogy amazok csak annyit kaptak.

Egyszer csak megint szól a nyájas hangú főnök:

— Maguk menjenek a dolgukra. Állomási felvigyázó marad.

Azok mentek, ennek pedig egyszerre megnyult az ábrázta. Az álla majd hogy a földre pottyant, úgy leesett.

— Mit mondtam én magának a multkor? — kezdé nyájas biztatással a főnök.

A rossz embernek az esze is nagyon fogyatékos lehetett; mert sehogysem tudta kinyögni, mit mondott neki ez a jó ur a multkor. Megint csak a főnök segített rajta.

— No ugy-e, azt mondtam, hogy még egyszer a legkisebb baleset a maga szolgálatában, a maga részességével — és én magát rendelkezésre fogom bocsátani. Hol járt már megint, hogy nem volt gondja a próbamozdony behaladásának biztosítására?

— Kérem, tekintes főnök ur, hogy vártam már vissza a próbát, hát a közraktárak felé mentem, hogy onnan majd jobban látom a kanyarodásban a jövetelét. Amig én odajártam, a próba bejött; mielőtt észrevehettem volna . . .

— Igen, mielőtt észrevehette volna, a baj megtörtént. Tudom. Hanem maga talán nem elég jól figyelt a kanyarodás felé, mi? Persze bajos is csu-

kott ajtaju teherkocsiból vigyázni a kívül történőkre. Mit keresett maga abban a kocsiban és miért húzta magára még az ajtókat is?

Felvigyázó uram, aki olyan rosszul vigyázott énreám, erre a szóra hirtelen hol elpirult, hol el-sáppadt. Szólni azonban még mindig nem tudott, noha az ádámsutkája csak úgy ugrált fel-alá.

— Most rögtön takarodjék, azt a cigányleányt eressze ki abból a kocsiból és kergetse ki a pályaudvarról! azután kimegy a spiritusz vágányra s további rendelkezésig a trágyakocsik rakodását ellenőrzi. Majd később meglátom, mit tegyek magával.

Ni-ni-ni — gondoltam megint magamban. Hát szerelmi idill? Hát randevu? Vasuti teherkocsiban? Csak nem akart az a cigányleányzó talán utazni valahová? Hiszen teherkocsikban rendszerint csak asszonyok utaznak s azok is állítólag mindig Róma felé! Ez a leányzó meg . . . No, semmi közünk hozzá. Látszik, hogy az utazás nem volt komoly szándéku, mert mindjárt az elején kisiklással végződött . . .

Elment a főnök is, el a felvigyázó is. Én meg a magam tehetetlen helyzetében és tehetetlen állapotában vártam a következőket. Nagyon szerettem volna, ha mielőbb visszahelyeznek megint az én törvényes feleségemre, a vágányra. Mert nemcsak a bordáim fájtak nagyon, meg a temporom; hanem a talpaim is, amiket szörnyűséges módon szoritott a sok apró kavics. Még jó, hogy hólyag nem támadt rajtuk, milyen simák, érzékenyek.

. . . Megint kezdtek gyülekezni körülöttem az emberek. Elsőbbet azok jöttek, akiknek rozsdás kapa, rozsdás ásó és rozsdás csákány a fegyverzetük és akiket én még nem rég, a vonalon jártamban, burkaton néztem. Pédig kisült róluk, hogy nem burok, de parti vitézek, pályamegrontási munkások, vasuti filloxérák; akikre csak a sárga irigység fogta valamikor reá, hogy ők a pálya fentartásán dolgoznak. Majd jöttek az én régi ismerőseim, nevelő gazdáim, szoptató dajkám — a műhelyi emberek. Csakhogy sirva nem fakadt egyikük-másikuk az én szomorú állapotomnak a láttára.

Hogy szerettem volna nekik panaszolkodni! Dehát nem birtam magammal.

— Ilyen gonoszság, ilyen gonoszság — fakadt ki az egyik lakatos. — Ezt a szép kis masinát így elcsufítani! Majd adnék én azoknak a betyároknak

— Kaptak azok már eleget — sietett őt megnyugtanni egy bácsi, akinek kampóbot volt a kezében, csehpipa a szájában, czollstok a zsebében. — A főnök ur sorra büntette őket, három-öt forintjával! Ugy kell nekik!

Ha lett volna állam, hát az most bizonyára leesett volna ámulatában erre a szóra. Hát nem jutalmakat osztogatott a szelid főnök, azzal az ő nyájas hangjával? Hanem büntetéseket, amiket a hir, a peletyka máris megduplázott, megtriplázott? Hát ez a hires vasuti igazságszolgáltatás, hogy amikor azok a szegény emberek napnál fényesebben kimutatják, hogy kik voltak a vétkesek, még őket büntetik meg?

Óh, óh!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Háziasszony. A vaj megavasodása ellen a legegyszerűbb és legolesőbb módszer, hogy azt mindig sötét helyen tartjuk. A vajzsirnak ugyanis, mint ezt sokszoros vegyi vizsgálatok igazolták, megvan az a rossz tulajdonsága, hogy a napvilágon, szintugy a kék és violaszínű fénysugarak behatása alatt igen hamar megfaggyasodik, ami egyértelmű a megavasodással. Nem ok nélkül takargatja a parasztasszony zöld levelekbe azt a vaját, amit a piacra visz — tapasztalásból tudja, hogy így sokkal tovább tartódik az meg frissen.

Névtelen költő. Nohát ha ön olyan nagyon félt attól, hogy mi ki fogjuk figurázni, s ettől való félelmében még a nevét sem merte a levele alá odairni, mi megmutatjuk önnek, hogy cseppet sem kell félnie annak, aki jó verset küld be hozzánk. Ennek bizonyosságául itt adjuk levelét és versét tudomásul mindazoknak, akik ezt nem hinnék el és akik csak amiatt szidnak bennünket mindig, hogy műveiktől sajnáljuk a nyomdafestéket. Nem sajnáljuk, nézzék, azaz hogy olvassák:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Hát Kérem a Tekintetes szerkesztő urat bizony én nem szoktam rimelni. legfejeb akkor a mikor egy kissé nem igen ritkán néha hébe hóba be szoktam állítani, akkor bizony megesik hogy a feleséggel egy kicsit dikciózunk hanem hát most láttam valamit és hogy láttam mindjárt gondoltam is valamit mondok magamba most eszt meg fogom rimelni. mert hát én evvel a tiszta valót szépen, özsze bogoztam, már a hogy az én zabos fejcskémről kitért mert hogy a mit én töllem itten meg íródik az tiszta valóság légyen azért meg kérem a Tek szerkesztő urat nyomasa ki avval a présvel egy kicsit az én versem mert hát szegény után még a kutya sem ugatot még harangozni is a negyedik faluba harangoztak neki. lehet hogy az én versem is mint az 5 számban megjelent »vergődés« úgy fog »kivergődni« vagy pedig mint a »magányban« úgy fog zokogva repedezni. csak hogy én nem fogom ám oda írni a nevem alá legfejeb anyit hogy, satb. satöbbi hátíme it vagyon

T e m e t é s .

Picinyke ablak-hely, betekinték rajta
Elhagyott temető halottas házába;
Ott fekszik egy drótos hosszúra kinyujtva
A kemény falócán, hátára fordítva,
Meghalt szegény drótos, ninesen siratója,
Szemfedője helyett szűr a takarója;
Bocskor van a lábán harisnya helyébe,
Zsiros kalapjával* a szeme befedve.
Kopott görbe botja fejéhez van téve —
Talán az van téve a gyertya helyébe.
Az egyik karján csüng zsiros tarisznyája,
A másikon meg egy rozsdás drótkarika.
Eljött a temetés. Megjelenik a pap,
Kit a szolgabíró erővel kizaklat.
Halottas ház ajtón bedugja jobbkezét,
Feléje lógatja az illatos tömjént.
Ezzel elvégezte a gyászos szertartást . . .
A szegény drótosót nem is érdemel mást,
Nincs neki bankója, nincs ezeremónia,
Bizony ez már így van a mai világba.
Három izmos ember hoz egy fakoporsót
Nem tudja az ember, láda-e vagy ferslóg?

Biró csináltatta. Szép is a birótól —
Hanem kissé eltér az ércz-koporsótól.
Beledugják szegényt minden holmijával:
Görbe bot, tarisznya, drót, szűr, bocskorával.
Nehéz a koporsó, hat ember cipeli,
Elviszik a sirhoz, amely vízzel teli.
No te szegény drótos, ha ritkán mosdottál,
Tiszta hideg vízből most eleget kaptál.

*

A mikor beteg lett, levelet iratott
Kedves családjának, kit régen elhagyott.
Volt még tiz fillérje — áldozta bélyegre;
Megindult a levél messze idegenbe.
Ha a levél szépen eljut a helyére,
Szegény felesége és három gyermeke
Ha mindjárt későn is illőn megsiratják
Mivel szegény Janót többé nem láthatják.
Ha a levél szépen valahol eltéved
Odahaza várják, de ő sohse jön meg;
Szegény felesége nem tudja hová lett
Szépen halt meg avagy a farkas ette meg.

Hát kérem igen szépen egy kis helyet a mozdony emlékeiből czimü humoreszk alatt

Alazatos szolgája

Stb.

Kivánsága teljesült. Oda tettük, a mozdony emlékei alá. Önt pedig, ismeretlen tagtárs, arra kérjük — vigyázzon, hogy ne kerüljön a mozdony alá.

Doór Ferencz, Alsó-Árpás, 6 korona 60 fillért; *Kondor Gyula, Sz.-Balla*, 6 korona 80 fillért; *Zsigmond Ferencz, K.-Vásárhely*, 6 korona 80 fillért; *Biró Ede, Kovászna*, 6 kor. 80 fillért; *Duray Sándor, Budapest*, 7 korona 20 fillért; *Ujváry Péter, Szegzárd*, 10 korona 47 fillért; *Tankó István, Eger*, 11 korona 40 fillért; *Takács János, Szombathely*, 12 kor. 50 fillért; *Gáspár Vilmos, Csakova*, 14 kor. 20 fillért; *Petykó András, Eger*, 16 korona 39 fillért; *Gottrich Márton, Vecsés*, 16 korona 39 fillért; *Cseh Sándor, Uj-Péteri*, 16 kor. 98 fillért; *Máté Kertész Mihály, Ujszékely*, 18 kor. 33 fillért; *Buzek Géza, Budapest*, 19 korona 73 fillért; *Tóth Ferencz, Anina*, 20 kor. 36 fillért; *Bajnok Béla, Budapest*, 24 koronát; *Proksh Jakab, S.-A.-Ujhely*, 24 korona 87 fillért; *Dániel Sándor, Banicza*, 27 korona 20 fillért; *Berzényi Nándor, Murány*, 28 korona 50 fillért; *Szathmáry Károly, Uj-Arad*, 29 korona 59 fillért; *Nedeczky Ottó, Nagy-Maros* 32 korona 98 fillért; *Deák Rencsisovszky József, Nagy-Becskerek*, 42 korona 77 fillért; *Vogyeraczky József, Budapest*, 62 korona 75 fillért; *de Rivo József, Brod*, 99 korona 87 fillért; *Dobos Elek, Szombathely*, 120 korona 20 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — *Taksa And-as Berettyó-Ujfalu*, augusztus, szeptember és október hónapokra, főlöslég 2 korona 80 fillér; *Asbóth Lajos, Popovaca*, november hóra; *Thirheimer József, Zimony*, november és december hónapokra; *Kollár János, Polgárdi*, márczius hóra; *Sütő András, Körösmező*, márczius hóra; *Gillich Ádám, Brsadin*, márczius hóra; *Rentka István, Budapest*, márczius hóra; *Bota Mihály, Eger*, márczius hóra; *Péter Mihály, Kukujevci*, márczius hóra; *Sztehlich Orbán, Kassa*, márczius hóra; *Filó János, Miskolcz*, márczius és április hónapokra; *Piros Lajos, Fűzes-Abony*, márczius és április hónapokra; *Wieszcák Henrik, Zólyom*, márczius és április hónapokra; *Szalay László, Arad*, márczius és április hónapokra; *Keckés Lajos, Párkány-Nána*, márczius és április hónapokra; *Kontics János, Porpácz*, márczius, április és május hónapokra; *Ábrahám*

András, Rákos, április, május és június hónapokra; *Hegedüs József, Szolnok*, április, május és június hónapokra; *Schweizer Antal, Vinga*, április, május és június hónapokra; *Oláh Liba János, Jászberény*, április, május és június hónapokra; *Schmiermund Ernő, Zimony*, május, június és július hónapokra, hiány 20 fillér; *Ormi Miksa Buttyin*, április, május, június, július, augusztus és szept. hónapokra könyveltük.

ANEKDOTÁK.

A szerelem. Hát miből látod olyan biztosan hogy Ilka szeret?

— Figyelmeztetett, hogy ne menjek el a jótékonyczélú bazárra.

*

Vendéglőben. *Vendég:* Micsoda dolog ez, levesben fél szivar volt!

Vendéglős (kiált): Pinczér, hamar hozz gyufát!

*

Tapasztalat. *Tanító:* Ha jó és udvarias vagy pajtásaiddal szemben, mi lesz a következménye?

Bandi: Elszedik az ozsonna-almámat.

*

Igaz. *Menyasszony:* De aztán igazi gyöngy-e ez?

Vőlegény: Hogyne!

Menyasszony: S ha az esküvőnk után kiderül hogy nem igazi?

Vőlegény: Hát... hiszen majd meglátjuk akkor

Menyasszony: Igaz! Hiszen majd elválhatunk!

*

Szépítés. *Aranka:* Hogy érzed magad mint új asszony, Juliskám? Azt mondják, papucs alatt van a férjed!

Juliska: Rágalom! Mondhatom neked, mindig úgy kell füttyülnöm, ahogy a férjem tánczol.

*

Akasztófa-humor. *Biró:* Maga pofon ütötte szomszédját s most még maga kér kártérítést?

Munkás: Igenis, tekintetes bíró ur, mert mikor a pofont adtam, a kezem csuklója kiugrott a helyéből s két hétig nem birtam dolgozni.

*

Előrelátó. *A.* No, Marcsi, megkérdezted már az orvosodat a fejfájásod felől?

B. Igen, azt mondta, ne igyam szeszes italokat.

A. Pálinkát sem?

B. Azt nem mertem megkérdezni, mert még talán azt is eltiltotta volna!

*

Csipős nyelv. — *Olga.* Istenem, ha annyi ezresem volna, ahány esztendőm vagyok?...

Miczi. Aztán mit csinálnál annyi temérdek pénzzel?

*

Nem első szerelme. *Ledny:* Fölteszem, hogy ön öngyilkosságot követ el, ha kosarat adok?

Ifju: Eddigelé így szoktam tenni.

Felelőszerkesztő: **Temesváry Alajos.**

Buschmann F. könyvnyomdája Budapest (Haris-Bazár).

Tagtársaink figyelmébe ajánljuk

CZACZKIS BERNÁT

műhímző-intézetét

BUDAPEST, V. ERZSÉBET-TÉR 15. sz. alatt

ahol mindenféle hímzési munkák gyorsan, szépen és jutányos árban készíttetnek.

Háztartási iskola.

Budapest, VII. Rottenbiller-uteza 15. sz.

A főváros egyik legkiválóbb intézete, ahol a délelőtti órákban polgárleányok és előkelő uri hölgyek tanulnak sütni, főzni, varrni igen csekély díjazás ellenében. Az iskola br. *Dániel Ernőné*, az ország egyik legkiválóbb mánásasszonyának gondozása alatt áll, ki személyesen is örködik az oktatás helyes iránya felett.

Igazgató: *Szécskay István*, vezető: *Balázs Sándorné*, kézimunka-tanító: *Koncz Ida.*

Egyesületünk fogorvosa

Dr. Rajman Kálmán

(Budapest József-körút 45. szám alatt)

egyesületünk tagjait 50% engedmény mellett gyógykezel.

POLGÁR SÁNDOR

orvosi mű- és kötszerésznél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 50

legjutányosabban beszerezhetők legjobb találmányu sérvkötők, összes betegápolási eszközök és kötszerek, Haskötők, egyenestartók, orthopaediai fűzők és járógépek, valamint műláb és műkéz saját műhelyében a legpontosabban készül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

☛ Fenti címre ügyelni tessenék. ☛

Egyesületünk tagjai ezen hirdetés előmutatása esetén 10% engedményben részesülnek.

KILOMÉTER-PÉNZEK

könnyű kiszámításához vonatkisérők számára igen hasznos táblázatos kimutatást állított össze

MARUSÁK JÁNOS

Miskolcz állomási kezelő-altiszt.

Ezt a felette hasznos segédeszközt igen szívesen ajánljuk minden máv. vonatkisérő figyelmébe. Megrendelhető a szerzőnél, Miskolcz személy-pályaudvaron 60 fillér árban.

Raktárnok

vagy rakfelvigyázó, jó egészséges vidéki kis állomásról, lehetőleg a szegedi üzletvezetőség területéről, hajlandó volna-e cserélni Budapestre? Czimera a kiadóhivatalban tudható meg.